

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ MOKYMAI

SPORTO RĖMIMO FONDO
FINANSUOJAMŲ PROJEKTŲ
VYKDYTOJAMS

VPEG

VIEŠŪJŲ
PIRKIMŲ
EKSPERTŲ
GRUPĖ

Lektorius Darius Kaminskas

Mano kontaktai: kaminskas@vpeg.lt

Kas yra neperkančioji organizacija?

Sporto rėmimo fondo finansuojamų projektų neperkančiųjų organizacijų pirkimų vykdymą reglamentuoja

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. V-16 patvirtintas [Juridinių asmenų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, pirkimų, įgyvendinant Sporto rėmimo fondo lėšomis finansuojamus sporto projektus, vykdymo tvarkos aprašas](#) (toliau – Aprašas)

Aprašą galima rasti adresu:

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/5c35ca50645c11eb9dc7b575f08e8bea>

Neperkančioji organizacija Tvarkos apraše suprantama kaip juridinis asmuo, kuris nėra perkančioji organizacija kaip ji apibrėžta Viešųjų pirkimų įstatymo 2 straipsnio 25 dalyje ir kuriai netaikomos Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos, tačiau kuri įgyvendina arba numato įgyvendinti (kaip Projektų vykdytojas arba projekto partneris) sporto projektus finansuojamus iš Sporto rėmimo fondo lėšų (Aprašo 3.12 punktą)

Perkančioji organizacija pagal Viešųjų pirkimų įstatymą (2 str. 25 d.)

- 1) valstybės ar savivaldybės institucija;

Pvz. savivaldybės ministerijos, ministerijoms pavaldžios institucijos

- 2) **viešasis ar privatusis juridinis asmuo**, jeigu visa ar tam tikra jo veiklos dalis yra skirta **specialiai nekomercinio ir nepramoninio pobūdžio viešiesiems interesams** (kai subjektas vykdo veiklą įprastinėmis rinkos sąlygomis, siekia pelno ir pats prisiima savo veiklos nuostolius, laikoma, kad viešieji interesai, kuriems tenkinti jis įsteigtas arba kuriuos tenkinti jam nustatytas tikslas, yra pramoninio arba komercinio pobūdžio) tenkinti ir jei jis **atitinka bent vieną iš šių sąlygų**:

- a) jo veikla yra daugiau kaip 50 procentų finansuojama iš valstybės ar savivaldybių biudžetų arba kitų valstybės ar savivaldybių fondų lėšų, arba kitų šioje dalyje nustatytų viešųjų ar privačiųjų juridinių asmenų lėšų;
- b) yra kontroliuojamas (valdomas) valstybės ar savivaldybių institucijų arba kitų šioje dalyje nustatytų viešųjų ar privačiųjų juridinių asmenų;
- c) turi administraciją, valdymo ar priežiūros organą, kurio daugiau kaip pusė narių yra skiriami valstybės ar savivaldybių institucijų arba kitų šioje dalyje nurodytų viešųjų ar privačiųjų juridinių asmenų;
- 3) šios dalies 1 ir (arba) 2 punktuose nurodytų viešųjų ar privačiųjų juridinių asmenų asociacija.

Dėl pirmo pažymio (veiklos, susijusios su viešuoju interesu)

- Teisės aktuose nėra nustatyta kokia veiklos dalis turi būti priskirta nekomercinio ir nepramoninio pobūdžio interesams tenkinti arba nustatyta kaip konkrečiai ta dalis turi būti apskaičiuojama
- Teisingumo Teismo pažymėta, kad sąlyga, jog organizacija turi būti įsteigta turint konkretų tikslą tenkinti visuotinės svarbos interesus, neturinčius pramoninio arba komercinio pobūdžio, nereiškia, kad ji gali tenkinti tik šiuos poreikius ir negali verstis kita veikla, net jei tokios užduotys sudaro didžiąją jos veiklos dalį, nes teisiniu apibrėžimu neatsižvelgiama į santykinę tokių užduočių svarbą jos visam verslui 1998 m. sausio 15 d. sprendimas *Mannesmann Anlagenbau Austria ir kt.*, C-44/96

- Teisingumo Teismas išplėtojo vadinamąją infekcijos (užkrato) teoriją, iš esmės reiškiančią, **kad net ir maža vykdomos veiklos dalis, jei ji atitinka visuotinės svarbos poreikius, neturinčius komercinio ir pramoninio pobūdžio, suponuoja tokio subjekto pripažinimą perkančiąja organizacija** nepriklausomai nuo to, kad likusi veiklos dalis yra grynai komercinė, nešanti pelną.

Pavyzdys

- Sporto klubas savo nuostatuose nusimatė, kad turi tikslą gerinti visuomenės sveikatą.
- Vertindami įstaigos nuostatus matome, kad numatyta įstaigos veiklos dalis yra skirta viešiesiems interesams tenkinti ir yra tenkinama viena iš sąlygų tapti perkančiąja organizacija.

Jei Projekto vykdytojas **finansuojamas** iš valstybės lėšų ir kitų finansinių šaltinių arba turi nuosavų lėšų iš vykdomos veiklos (pvz., komercinės), **būtina išsiaiškinti, ar valstybė tokį subjektą finansuoja daugiau kaip 50 proc.** jo visų turimų lėšų sumos ar ne.

Prie valstybės ir savivaldybių finansavimo priskiriama ne tik tiesiogiai skiriamos lėšos, bet ir:

- ES struktūrinių fondų lėšos;
- įvairių valstybės finansuojamų fondų skiriamos lėšos.

Jei juridinis asmuo dalyvavo viešajame pirkime, kurį organizavo perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas, ir laimėjo konkursą dėl prekių tiekimo, paslaugų suteikimo ar darbų atlikimo, tai sumokėti pinigai juridiniam asmeniui už prekes, paslaugas ar darbus nėra laikomi skirtu finansavimu.

Pavyzdys

- Sporto klubas, kurio vienas iš tikslų yra gerinti visuomenės sveikatą, gauna finansavimą iš Sporto rėmimo fondo 51 000 eurų per finansinius metus.
- Sporto klubo biudžetas per finansinius metus yra 100 000 eurų.
- Sporto rėmimo fondo finansavimas sudaro daugiau kaip 50 proc. biudžeto ir įstaiga atitinka perkančiosios organizacijos apibrėžimą nagrinėjamais finansiniais metais.

Finansavimo periodo skaičiavimas:

- Finansavimas gali būti nereguliarus ir skirtingas atskirais metais;
- Labiausiai tinkamas periodas finansavimui apskaičiuoti yra tie biudžetiniai metai, kuriais pradedami pirkimai.

Pavyzdys

- 2020 m. sporto klubo biudžetas yra 50 000 eurų, iš jų 30 000 eurų buvo skirta iš Sporto rėmimo fondo;
- 2021 m. sporto klubo planuojamas biudžetas yra 20 000 eurų. Iš valstybės ar savivaldybės biudžetų nebuvo gauta lėšų;
- Jei sporto klubo veiklos dalis yra skirta visuomenės interesams tenkinti, tai sporto klubas 2020 m. buvo perkančioji organizacija pagal viešųjų pirkimų įstatymą, o 2021 jau nėra perkančioji organizacija pagal viešųjų pirkimų įstatymą.

- Perkančiosios organizacijos **statusas** turi būti **nustatomas kasmet** ir iš anksto, **remiantis biudžetinių metų pradžios rodikliais**, prieinamais prieš prasidedant biudžetiniams subjekto metams, net jei jie yra tik preliminarūs, apytiksliai (metų pradžioje planuojamas finansavimas) (Sprendimas byloje University of Cambridge).
- **Vienais biudžetinais metais organizacija gali būti perkančioji organizacija, kitais – ne.**
- **Atsakomybė dėl statuso įvertinimo ir sekimo tenka pačiai įstaigai.**

Klausimas. Kaip perkančioji organizacija turi vykdyti pirkimus, jei paskelbė pirkimus būdama perkančiaja organizacija, tačiau vykdė pirkimus kitais biudžetiniais metais, kai nebuvo Perkančiaja organizacija?

Teisingumo Teismo išaiškino, kad perkančioji organizacija turi taikyti viešųjų pirkimų procedūras visiems pirkimams, pradėtiems tais biudžetiniais metais, kuriais ji yra perkančioji organizacija.

Pavyzdys

- 2020 m. sporto klubas buvo perkančioji organizacija pagal Viešųjų pirkimų įstatymą. 2021 m. sporto klubas tapo neperkančiąja organizacija pagal Viešųjų pirkimų įstatymą. 2020 m. gruodžio mėn. pradėtas pirkimo procedūras sporto klubas 2021 m. turi baigti kaip perkančioji organizacija pagal Viešųjų pirkimų įstatymą.

- Pagal Teisingumo Teismo praktiką subjekto kontrolė yra veiksnys, nusakantis jo savarankiškumą ir galimybę savarankiškai veikti rinkoje be valstybės institucijų įtakos jo priimamiems sprendimams. Netgi jei iš teisės aktų nuostatų aiškiai neiškyla valstybės teisės kontroliuoti viešųjų pirkimų vykdymą, valstybė gali šią kontrolę vykdyti mažu mažiausiai netiesiogiai

Pavyzdys

- Sporto mokyklos dalininkas yra savivaldybė. Savivaldybės administracijos direktorius skiria sporto mokyklos vadovą. Sporto mokyklos vadovas atsakingas savivaldybės administracijai.

Pirkimų principai

Aprašo 5 punktas

Projektų vykdytojas užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras, nustatant laimėtoją ir vykdant pirkimo sutarties reikalavimus būtų laikomasi šių principų:

- Lygiateisiškumo;
- Nediskriminavimo;
- Abipusio pripažinimo;
- Proporcingumo;
- Skaidrumo.

- Pirkimų principai - bendrųjų teisės principų (teisingumo, protingumo ir sąžiningumo) turinio konkreti išraiška, todėl jais pirmiausia turi būti remiamasi aiškinant Aprašo nuostatas.
- Tinkamas viešųjų pirkimų principų taikymas iš esmės reiškia tinkamą viešųjų pirkimų vykdymą.
- Pirkimų principų pažeidimas yra prilyginamas Aprašo privalomų nuostatų pažeidimui, nes principų pažeidimas yra susijęs su viešojo intereso apsauga.

Lygiateisiškumo principas apima:

- draudimą riboti tiekėjams dalyvauti pirkime dėl pilietybės, registracijos vietos ir pan.;
- tapačius reiškinius vertinti vienodai, bet nevertinti vienodai skirtingų situacijų, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas;
- reikalavimai tiekėjams neturi išskirti nei vieno tiekėjo;
- pareigą elgtis skaidriai;
- nuoseklumo bei stabilumo prielaida. Dėl to paskelbtos viešojo pirkimo sąlygos negali būti keičiamos viso viešojo pirkimo procedūrų metu;

- vertinimo kriterijai turi būti taikomi objektyviai ir visiems vienodai;
- ribojimą galimybe aiškinti ir keisti konkurso sąlygas bei draudimą tiekėjams keisti pasiūlymus;
- pasiūlymų vertinimo objektyvumas kaip lygiateisiškumo principo įgyvendinimas reiškia Projekto vykdytojo pareigą;
- pareigą nekeisti konkurso sąlygų ir pasiūlymo sudarant pirkimo sutartį;
- pareigą nekeisti sutarties sąlygų, kurios pažeistų pirkime dalyvavusių tiekėjų pusiausvyrą.

Nediskriminavimo principas apima:

- draudimą viešojo pirkimo dokumentuose naudoti konkrečius prekių pavadinimus, ženklus ar tipus, technines specifikacijas;
- draudimą išskirti atskirus tiekėjus.

Abipusio pripažinimo principas apima:

- Projekto vykdytojo įsipareigojimą pripažinti kitose valstybėse narėse išduotus oficialiuosius dokumentus dėl prekių kokybės, tiekėjų kvalifikacijos bei užsienio tiekėjų atitikties kitiems reikalavimams.

Proporcingumo principas apima:

- Proporcingumo principo turinį sudaro siekiamų tikslų ir jiems pasirenkamų priemonių derinimas - šių priemonių adekvatumo tikslams vertinimas;
- Proporcingumo principas analizuotinas ir tiekėjų tinkamumo dalyvauti konkurse atžvilgiu.

Skaidrumo principas apima:

- Tinkamą pirkimo paskelbimą;
- Tiekėjų teisėtus lūkesčius, kad perkančioji organizacija visiems tiekėjams sudarys vienodas sąlygas konkuruoti tarpusavyje (galimybių viešumą) jiems suteikiant galimybę pateikti savo pasiūlymus;
- Projekto vykdytojas nustatys objektyvius bei nediskriminuojančius viešojo pirkimo konkurso kriterijus;
- Tiekėjų informavimas apie vertinimą, rezultatus;
- Aiškios, tikslios ir nedviprasmiškos pirkimo dokumentų nuostatos.

- Skaidrumo principas pažeidžiamas, kai Projekto vykdytojas pirkimo metu nesilaiko nustatytų pirkimo sąlygų;
- Neteisėtų veiksmų ginčijimas.

Planuojamo pirkimo vertės nustatymas

- Skaičiuojant pirkimų vertes yra vertinama pagal **Bendrajį viešųjų pirkimų žodyną** (toliau - BVPŽ).

- BVPŽ galite rasti adresu:

https://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/LT_versija/Teisine_informacija/Viesieji_pirkimai/Klasifikatoriai/BVPZ%20naujas2008.pdf

Paslaugų verčių sumavimas

Sumuojasi paslaugų vertės, kurios priklauso tai pačiai paslaugų grupei pagal BVPŽ skaitmeninio kodo pirmus tris skaitmenis, išskyrus atvejus, kai tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

- paslaugų teikimo sritis nėra identiška ar panaši;
- tokių paslaugų įprastai neteikia vienas tiekėjas (atsižvelgiama į tiekėjo specializaciją ir suinteresuotumą atitinkamoje veikloje).

Pavyzdys

- **926**22000-7 Sporto renginių organizavimo paslaugos
- **983**36000-7 Treniruočių, mankštos arba aerobikos paslaugos
- **926**20000-3 Paslaugos susijusios su sportu

Prekių verčių sumavimas

Sumuojasi tų prekių vertės, kurios priklauso tai pačiai prekių grupei pagal BVPŽ skaitmeninio **kodo pirmus tris skaitmenis**, išskyrus atvejus, kai tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

- prekių pirmi **penki** BVPŽ skaitmeninio **kodo skaitmenys** skiriasi ir **prekės nėra skirtos identiškam ar panašiam naudojimui**;
- tokių prekių savo **asortimente** įprastai **neturi vienas tiekėjas** (atsižvelgiama į tiekėjo specializaciją ir suinteresuotumą atitinkamoje veikloje).

Pavyzdys

- **37451700**-1 futbolo kamuoliai;
- **37452200**-3 krepšinio kamuoliai;
- **37452710**-1 teniso kamuoliukai;
- **37452900**-0 tinklinio kamuoliukai;
- **37461520**-8 stalo teniso raketės;
- **374**.....

- Pavyzdys
- Futbolo kamuoliai (BVPŽ kodas 37451700-1) – 800 eurų be PVM;
- Krepšinio kamuoliai (BVPŽ kodas 37452200-3) – 3000 eurų be PVM;
- Komposai (BVPŽ kodas 38111110-7) – 500 eurų be PVM;
- Planuojami pirkimo būdai 2021 m.:
- Komposai - neskelbiama apklausa iš vieno tiekėjo;
- Futbolo kamuoliai –neskelbiama apklausa iš vieno tiekėjo;
- Krepšinio kamuoliai – apklausa kreipiantis į ne mažiau kaip tris tiekėjus.

- Vertė skaičiuojama be PVM;
- Skaičiuojant vertes turi būti įtraukti visi sutarčių pratęsimai ir papildomi pirkimai, kiekio padidėjimai;
- Vykiant kelis projektus tais pačiais metais sumuojasi kelių vykdomų projektų panašių pirkimų vertės;

Pavyzdys

- Projekto vykdytojas sudaro sutartį metams su galimybe sutartį pratęsti dar metams. Metų pirkimo vertė bus 3000 eurų be PVM, įvertinus pirkimo pratęsimą viso sutarties vertė bus 6 000 eurų be PVM;
- Pirkimų žurnale Projekto vykdytojas privalės nurodyti pirkimo vertę su pratęsimu – 6 000 eurų be PVM.

- Sporto klubo X projekte numatyta įsigyti sporto įrangą už 24 000 eurų. Įrangos BVPŽ kodo pirmi trys skaitmenys sutampa (374). Sporto klubas planuoja vykdyti 3 pirkimus 2021 m.
- Sporto klubas teisingai 2021 m. planuoja vykdyti pirkimus:
 - 1. Apklausa kreipiantis į vieną tiekėją - 990 eurų be PVM;
 - 2. Apklausa kreipiantis į tris tiekėjus – 9 999 eurų be PVM;
 - 3. Konkursas – 13 011 eurų be PVM.

Sporto klubas neteisingai 2021 m. planuoja vykdyti pirkimus :

Atlikti 25 vnt. apklausos kreipiantis į vieną tiekėją, po 960 eurų be PVM.

Pirkimo būdai, terminai ir pirkimo būdo nustatymas

- Apklausa žodžiu arba raštu iš vieno tiekėjo, kai numatoma pirkimų vertė per vienerius metus iki 1000 eurų be PVM;
- Apklausa žodžiu arba raštu iš ne mažiau, nei 3 tiekėjų, kai numatoma pirkimų vertė per vienerius metus didesnė arba lygi 3000 eurų;
- Konkursas, kai numatoma pirkimų vertė per vienerius metus viršija 10 000 eurų;
- Tos pačios rūšies prekių ar paslaugų pirkimui per vienerius kalendorinius metus gali būti taikoma apklausa iš vieno tiekėjo, kai pirkimo vertė mažesnė, nei 1000 eurų, viršijus 1000 eurų sumą - apklausa iš 3 tiekėjų, viršijus 10 000 eurų - skelbiamas konkursas.

- Draudžiamas dirbtinis pirkimų skaidymas, dėl kurio būtų išvengta privalomo pirkimo būdo;
- Draudžiama tas pačias prekes išskaidyti nurodant neteisingus, tačiau panašius BVPŽ kodus;
- Siekiant užtikrinti tiekėjų konkurenciją, pirkimai turi būti skaidomi į dalis pagal tiekėjų suinteresuotumą.

Techninės specifikacijos parengimas

Pirkimo skaidymas į dalis

Pirkimo objektas **skaidomas į dalis**:

- **Kiekybiniu** pagrindu;
- **Kokybiniu** pagrindu;
- Pagal skirtingus jo **įgyvendinimo etapus**.

Neskaidome pirkimo į dalis, jei:

- dėl skaidymo į dalis **sumažėtų tiekėjų konkurencija**;
- pirkimo **sutarties vykdymas taptų per daug brangus ar sudėtingas techniniu požiūriu**;
- skirtingų pirkimo objekto dalių įgyvendinimas būtų glaudžiai susijęs ir dėl to **PO** atsirastų būtinybė koordinuoti šių dalių tiekėjus ir tai **keltų riziką netinkamai įvykdyti pirkimo sutartį**;
- ar nurodo **kitas pagrįstas aplinkybės**, dėl kurių netikslinga pirkimo objektą skaidyti į dalis.

3K-3-126/2010

Atsižvelgiant į lygiateisiškumo ir skaidrumo principus, **negalimas atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną**, jeigu tai grindžiama tik perkančiosios organizacijos finansinių ir žmoniškųjų išteklių administravimo tikslais. Atskirų pirkimo objektų **sujungimas į vieną turi būti pagrįstas svarbiomis priežastimis**, ypač atsižvelgiant į aplinkybę, kad atskirų pirkimo objektų **sujungimas į vieną lemia mažesnę dalyvių skaičių**, nei jis būtų šiuos pirkimo objektus išskaidžius.

Techninės specifikacijos

Apibūdinant pirkimo objektą, techninėje specifikacijoje **negali būti nurodytas konkretus modelis ar šaltinis, konkretus procesas ar prekės ženklas, patentas, tipai, konkreti kilmė ar gamyba**, dėl kurių tam tikroms įmonėms ar tam tikriems produktams būtų sudarytos palankesnės sąlygos arba jie būtų atmesti.

Treniruočiu pirštinės
karatė **Kwon**

Paviršiaus medžiaga: oda;

Su atvirais pirštais, su pastorintiais apsauginiais
sluoksniais sudarytu iš sluoksnuotų putų (ne mažiau
kaip 3 sluoksnių) geresnei apsaugai ir smūgių sugėrimui
rankai ir krumpliams;

Išlenktos formos;

Aukšta riešo atrama su reguliuojamu dirželiu;

Skirta sporto šakoms:karate

Pirštinės turi būti be nykščio

ETT C-359/93

Perkančiosios organizacijos nurodytas prekės ženklas nėra visuotinai tiekėjų pripažįstamas kaip techninis apibūdinimas, o pripažįstamas kaip konkretus prekės ženklas, todėl žodžių „arba lygiavertis“ nebuvimas pripažįstamas pažeidimu.

3K-3-507/2011

Pagal teismų praktiką perkančiosios organizacijos nustatyti aukšti arba pernelyg specifiniai reikalavimai pateisinami tik tada, jeigu pateikiamas patikimas ir įtikinamas tokių reikalavimų nustatymo pagrindimas. Tai gali būti grindžiama ypatinga perkamo objekto svarba ar sutarties, kuria siekiama įsigyti šį objektą, specifine paskirtimi, arba tuo, kad aukštą ar labai tikslų reikalavimą pateisina viešojo intereso apsauga.

Civilinė byla Nr. e3K-3-32-378/2019

Pirmiausia pažymėtina, kad galimybė nustatyti tam tikrus (specifinius) ar **itin detalius reikalavimus viešojo pirkimo objektui, kaip išimtis iš bendrosios taisyklės**, turi būti aiškinama ir taikoma siaurai, suteikiama išimtiniais atvejais bei tinkamai ją pagrindus.

Civilinė byla Nr. e3K-3-32-378/2019

Atsakovės nurodyti bendro pobūdžio argumentai apie jos statusą (asmens sveikatos priežiūros įstaiga), vykdomą veiklą (asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas) ir Konkurso objektą (laboratoriniams tyrimams atlikti būtina įranga ir medžiagos) vien dėl savo pobūdžio (socialiai jautri visuomenei svarbi sveikatos priežiūros sritis) negali būti vertinami kaip pateisinantys tiekėjų sąžiningo varžymosi ribojimą. **Poreikis itin detaliai apibrėžti pirkimo objektui keliamus techninius reikalavimus turėjo būti pagrįstas nurodant detalius jį patvirtinančius argumentus**, o ne apibendrintus teiginius apie teikiamų paslaugų sudėtingumą ar jų ypatingą svarbą.

Civilinė byla Nr. e3K-3-32-378/2019

Nacionalinis teismas, spręsdamas dėl techninės specifikacijos reikalavimų teisėtumo, taigi ir jų detalumo pagrįstumo, turi įvertinti, **ar konkretus techninės specifikacijos išsamumo laipsnis buvo būtinas norint pasiekti užsibrėžtus tikslus** (ar jis proporcingas siekiamam tikslui), taip pat ar nustatant išsamius reikalavimus netiesiogiai neteikiama pirmenybė kuriam nors viešojo pirkimo dalyviui.

Privalomi dokumentai ir jų pildymas

- Projekto vykdytojas vykdydamas pirkimus apklausos ir konkurso būdu, **visus pirkimus registruoja pirkimų žurnale** (Aprašo 2 priedas).
- Kai pirkimo vertė viršija arba yra lygi **1000 eurų** be PVM papildomai **pildo pažymą** (Aprašo 1 priedas)
- Projektų vykdytojo darbuotojai, pirkimų organizatorius, pirkimo komisijos nariai ar ekspertai, stebėtojai, **paskirti į pareigas, pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją**, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 1S-93 „[Dėl Nešališkumo deklaracijos tipinės formos patvirtinimo](https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/89e014105a6511e7846ef01bffffb9b64/asr)“. Deklaraciją galima rasti adresu: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/89e014105a6511e7846ef01bffffb9b64/asr>

Pirkimo dokumentuose nurodo pasiūlymams parengti būtiną informaciją:

- pirkimo būdas;
- pasiūlymų teikimo terminą ir reikalavimus;
- pirkimo objekto apibūdinimą;
- kvalifikacijos reikalavimus ir jų įrodymo dokumentus (jei kvalifikacijos reikalavimai keliami);
- informaciją apie pasiūlymų vertinimą, pasirinktinai nurodydama kainos ir kokybės santykio kriterijų arba mažiausios kainos kriterijų;

- informaciją apie tai, ar pirkimo metu bus deramasi ir kokiais atvejais bus deramasi, informaciją apie derybų sąlygas bei vykdymo tvarką;
- kitas sąlygas;
- informaciją apie pagrindines pirkimo sutarties sąlygas (prekių tiekimo, paslaugų suteikimo terminus, kainodaros taisykles, atsiskaitymo terminus, atsiskaitymo tvarką, pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo reikalavimus (jei keliami), pirkimo sutarties keitimo sąlygas);
- kai pirkimas vykdomas Konkurso būdu, turi būti pateikta informacija apie pretenzijų teikimo tvarką ir terminus.

- Minimalūs tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai turi būti proporcingi pirkimo objektui.
- Pirkimo dokumentuose nustatant kvalifikacinius reikalavimus ir jų įrodymo dokumentus rekomenduojama vadovautis Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1S-105 „[Dėl Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos patvirtinimo](#)“.
- Metodika galite rasti adresu: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/674ebaf05d7111e79198ffdb108a3753/asr>

Kvalifikaciniai reikalavimai

Klausimas. Ar gali būti nenustatomi kvalifikaciniai reikalavimai vykdant pirkimą?

Projekto vykdytojas gali išsiaiškinti, ar tiekėjas yra kompetentingas, patikimas ir pajėgus įvykdyti pirkimo sąlygas, todėl jis turi teisę pirkimo dokumentuose nustatyti būtinus tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus ir šių reikalavimų atitiktį patvirtinančius dokumentus ar informaciją.

Klausimas. Ar gali Projekto vykdytojas nustatyti Metodikoje neįtvirtintus reikalavimus?

- Atsižvelgiant į specifiką gali būti nustatyti kitokie finansiniai, ekonominiai reikalavimai ir/ar kitokios jų reikšmės, nei nustatyta Metodikoje, tačiau turi būti laikomasi kvalifikacijos reikalavimų nustatymo principų.
- Sprendimas nustatyti tokius kvalifikacinius reikalavimus turi būti pagrįstas rašytiniais dokumentais.

Kvalifikacijos reikalavimų nustatymo principai

- Visiems **vienodi** kvalifikacijos reikalavimai;
- Kiekvienai pirkimo daliai nustatomi atskirai;
- Negali kelti reikalavimų, kurie **ribotų konkurenciją**;
- Jei tą patį **gebėjimą galima patikrinti skirtingais būdais**, tai turi būti **renkamasis toks**, kuris **mažiausiai riboja konkurenciją**;

Kvalifikacijos reikalavimų nustatymo principai

- Kvalifikaciniai reikalavimai turi būti susiję su pirkimo objektu, proporcingi, tikslūs, aiškūs ir objektyviai patikrinami;
- Būtina atsižvelgti į kvalifikacinių reikalavimų visumą;
- Negali būti keliami kvalifikaciniai reikalavimai, kurie yra pirkimo sutarties vykdymo dalykas.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- **Teisė verstis veikla;**
- **Finansinis ir ekonominis pajėgumas:**
 - Bendrosios metinės visos veiklos pajamos;
 - Bendrosios metinės pajamos iš veiklos, su kuria susijęs atliekamas pirkimas;
 - Vidutinės metinės visos veiklos pajamos;
 - Vidutinės metinės pajamos iš veiklos, su kuria susijęs atliekamas pirkimas.

- **Finansinis santykis:**
 - Bendrojo (pastovaus) mokumo koeficientas;
 - Einamojo likvidumo koeficientas;
 - Kritinio likvidumo koeficientas;
 - Tiekėjo kredito reitingas;
 - Profesinės civilinės atsakomybės draudimas;

- **Techninis ir profesinis pajėgumas:**

- Sutartis;
- Patirties vertinimas darbų pirkimo atveju;
- Kai kartu perkami skirtingi objektai;
- Technikos specialistai ir techninės organizacijos;
- Tiekėjo įranga ir priemonės;
- Leidimas patikrinti tiekėjo pajėgumus, technines galimybes.

- Tiekėjo personalo išsilavinimas ir kvalifikacija;
- Aplinkos apsaugos vadybos priemonės;
- Vidutinis darbuotojų metinis skaičius ir vadovaujančių darbuotojų;
- Įrankiai, įrenginiai ir techninės priemonės;
- Reikalavimai pateikti prekių pvz.;
- Oficialių kokybės kontrolės institucijų išduotos pažymos.

Konkurso vykdymas

- Konkursą vykdo komisija, sudaryta iš ne mažiau, nei 3 fizinių asmenų – Komisijos pirmininko ir bent 2 Komisijos narių. Šie Komisijos nariai gali būti ir ne Komisiją sudarančio Projektų vykdytojo darbuotojai.
- Posėdžiai ir priimami sprendimai yra teisėti, kai dalyvauja daugiau, kaip pusė visų Komisijos narių, o jeigu Komisija sudaryta iš 3 asmenų – kai posėdyje dalyvauja visi Komisijos nariai. (Pvz.: jei komisija sudaryta iš 7 asmenų, tai posėdžiai bus teisėti kai dalyvaus 4 asmenys).

Konkurso vykdymas

- Komisija visus sprendimus fiksuoja protokoluose (įskaitant susijusius ir su pirkimo dokumentu rengimu).
- Pasiūlymų pateikimo terminas turi būti proporcingas keliamiems reikalavimams, tačiau ne trumpesnis kaip 5 darbo dienos, o patikslinus pirkimo dokumentus, turi būti pratęstas ne mažiau kaip 5 kalendorines dienas.

Sutarties sudarymas, keitimas ir priežiūra

- Dėl nuostolių atlyginimo atsisakius laimėtojui pasirašyti sutartį byla 3K-3-541-690/2015

Klausimas. Ar sudarant sutartį gali būtų keičiamos sutarties sąlygos? Jei taip, kokios?

- Sudarant pirkimo sutartį, joje negali būti keičiama laimėjusio tiekėjo pasiūlymo kaina, sąnaudos ar kitos sąlygos, galutinai suderėta kaina, sąnaudos ar kitos sąlygos ir pirkimo dokumentuose nustatytos pirkimo sąlygos.

- Pirkimo sutartis žodžiu gali būti sudaroma tik tada, kai sutarties vertė yra mažesnė, kaip 3 000 Eur be PVM.

- Paslaugų arba prekių atsisakymas;
- Prekių keitimas į naujesnius modelius;
- Sutarties stabdymas;
- Prievolių vykdymo terminų nesilaikymas;
- Garantija prekėms ir paslaugoms;
- Nekokybiškų prekių grąžinimas;
- Defektų ir trukumų šalinimas;
- Pareiga įvykdyti prievolės ir pasibaigus sutarties vykdymo terminui.

Dėkoju už dėmesį!

GAL TURITE KLAUSIMŲ?

Lektorius Darius Kaminskas

Viešųjų pirkimų ekspertų grupė | www.vpeg.lt

